

Z jednání ke včelám a medu

26.11.2024 - | Akademie věd České republiky

Následně již bylo zahájeno vlastní jednání rady. Předseda se ujal úvodního slova, zmínil důležitost včelařského oboru jako takového a současně uvedl, že včelařský sektor je dle MZe jednou z priorit českého zemědělství, protože je touto cestou nutné podporovat biodiverzitu a opylovače. Současně zmínil význam této komoditní rady, jelikož se při Evropské komisi vytvořila pracovní skupina „Platforma k medu“. Dále zmínil, že je dobré navázat i na novou pozici prezidenta komory Doležala, tedy jako viceprezidenta sdružení COPA v Bruselu a tím, mezi jinými tématy, zvýšit tlak na potřeby včelařského sektoru. Jednání rady tak budou sloužit mj. i k výměně potřebných informací, k řešení aktuálních potřeb jako např. ochrana proti zavlečení invazního druhu Sršně asijské (*Vespa velutina*) do Evropy, apod.

Prezident AK ČR přítomné informoval o aktuálních problémech včelařského sektoru, konkrétně se jedná o dovoz falšovaného medu a „medových sirupů“ do České republiky, které pochází z Číny, Ukrajiny a dalších zemí. Tím je spojeno i problematické kontrolování medu na jeho pravost tuzemskými dozorovými orgány a zvyšující se poptávka po medu s ohledem na jeho i ve vztahu k blížícímu se vánočnímu období. K tomuto byl na minulém jednání iniciováno setkání na úrovni MZe, SVS ČR, SZPI, VÚRV a odborníků z praxe k pravosti a ověřování medu a možnostech používat i jiné než stávající analýzy.

Předseda dále informoval, že v rámci ochrany před falšováním medu COPA-COGECA navrhla EU i jiné varianty, které by byly schopny odhalit falšování, jako je například proteomická analýza s tím, že EU si vzala zhruba 4-5 leté období na dokončení vývoje a přijetí nových analýz a komplexní ochrany trhu. V tomto směru je také potřeba podpořit vznik nové, evropské referenční laboratoře. Bylo by vhodné, aby EK podpořila taktéž vznik platformy, prostřednictvím které by byly členské státy informovány o řešení problému s invazivním druhem Sršně asijské. Současně přítomné informoval o jednáních k nominaci do pracovní skupiny medu, při COPA-COGECA.

Následně se ujala slova paní předsedkyně Českého svazu včelařů Mgr. Machová a informovala o projektu nových víček na prodejní sklenice s nápisem „Český med“, který má za cíl orientovat konečného spotřebitele na skutečně kvalitní a tuzemské medy. Zástupci MZe a SVS ČR, konkrétně ředitel Odboru potravinářského Martin Štěpánek z MZe a Pavel Texl ze SVS ČR informovali o prvním jednání „Platformy k medu“ v Bruselu, kterého se 6. listopadu zúčastnili jak zástupci MZe, tak i SVS a SZPI.

Diskuse na odborné úrovni se dále vedla k možným dalším analýzám, které by byly schopny identifikovat pravost medu od falešného. Byla zmíněna metoda ověřování na invertázu, diastázu a glukózooxidázu medu. Jedná se o enzymatické šetření medu. Problematické se mohou jevit rozbory medu, kde se med nejdříve zahřeje. Tím může dojít ke zničení tzv. invertázy medu, jak uvedl RNDr. Tomáš Erban z VÚRV. Dále byl navržen úkol pro EK, zda by bylo možné, aby se podpořil vznik tzv. centrální referenční laboratoře s databází vzorků pravých medů. Ve spolupráci s VÚV v Dole by se mohlo jednat o úzkou spolupráci, který by toto za ČR zastrešoval. Následně byli přítomní informováni o nákazové situaci. V České republice jsou největší ohniska moru včelího plodu v Moravskoslezském kraji (41 ohnisek), Olomouckém kraji (17), v okolí Pardubic a Hradce Králové (11), dále v menší míře v okolí Brna (2), střední Čechy (1), Zlín (3) a Karlovy Vary (1). Celkem se jedná o 85 lokalit. Situace je stabilní bez masového nárůstu. Hnilobou včelího plodu jsou postiženy 4 kraje, a to Královehradecký (14 ohnisek), Liberecký (10), Moravskoslezský kraj (20) a Olomoucký (5). Celkem se jedná o 46 ohnisek. Nejedná se o vysoký nárůst výskytu hniloby včelího plodu a jde tak o

stabilní situaci v ČR.

Na závěr byla zmíněna situace na trhu s medem. Česká republika se stala postupně zemí dovozovou, na čemž se podepsala především cena dovozů, za které kvalitní med nelze ani vyrobit. Dle Asociace profesionálních včelařů je problém v konečné ceně českého medu, který nemůže konkurovat levným, falšovaným medům dováženým z východu. Přesto zde stále potenciál pro vývoz medu do okolních států je. Z tohoto důvodu je důležité, aby dozorové orgány i ve vztahu k EU používaly takové analýzy, které budou schopny jednoduše zkontrolovat pravost medu od falešného. Významná také je komunikace se spotřebitelem a propagace kvalitního českého medu od poctivých českých včelařů.

<https://www.akcr.cz/txt/z-jednani-ke-vcelam-a-medu>